

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Флешбук: «Відомі люди і цікаві історії нашої держави»

Ірпінь
2023

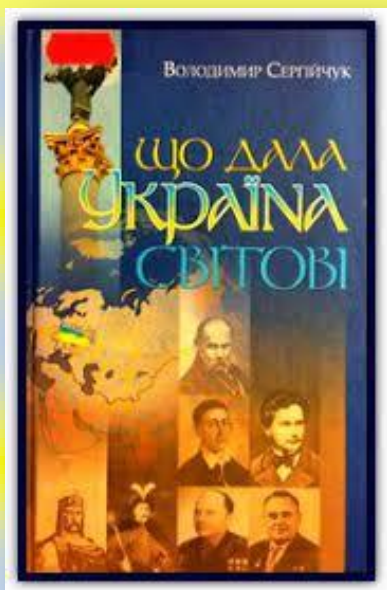
Навряд чи можна сперечатися з тим, що Україна – це один з найбагатших та наймальовничіших куточків всієї земної кулі. Її чудові річки і озера, ліси і гори відомі далеко поза межами країни. Але за останні роки Україна придбала ще одну пам'ятку – це її мужній та стійкий народ, який довів своє право вільно жити на рідній землі і самостійно вирішувати свою долю.

Москва, хвора на імперський синдром та великодержавний шовінізм, дуже хворобливо ставиться до будь-яких проявів української самостійності та національної ідентичності. Зрештою, так було завжди – і в царській Росії, де в існуванні окремого українського етносу взагалі відмовлялося, і за радянського часу, коли у такому підході мало що змінилося. Мета Москви полягала в делегітимізації підвалин української державності та створенні відповідного інформаційного тла, що виправдовувало би необхідність російського втручання. Саме задля цього російські пропагандисти вилили неймовірну кількість бруду на українську державу, намагаючись її якомога більше дискредитувати та нанести їй такий удар, від якого вона вже не змогла би опритомніти. Такий був план агресора, який використав усі можливі і неможливі засоби, для його втілення.

Сьогодні можна констатувати, що Україна впоралась із тими негараздами, які на неї звалились. Це стало можливим і завдяки допомозі західних партнерів, які в складний час протягнули їй руку та надали моральну та фінансову підтримку. Разом з тим, варто визнати, що ця війна ще далека від завершення. Вона й далі триває і, напевно, ще триватиме певний час. Та війна продовжується також на інших фронтах. Насамперед на інформаційному та ідеологічному. Українські бібліотекарі теж приймають активну участь у цій роботі.

Пропонуємо вашій увазі добірку цікавих книг!

Володимир Сергійчук. Що дала Україна світові. – вид. 3-тє, доп. – К. : ПП Сергійчук М. І., 2015. – 516 с.

Споконвіків з української землі йшов такий потужний інтелектуальний струмінь, що ошелешені чужинці не раз дивувалися, де береться сила в цього народу, яку він проявляє в найрізноманітніших галузях людської діяльності. Адже скільки спустошень пройшло через українські землі, скільки пожарищ спопелили величні й неповторні споруди, і кожен окупант хотів видерти з наших сердець батьківську віру, знищуючи божі храми й викрадаючи чудотворні святині, намагаючись ними замолити потім свої гріхи. Саме тому зараз відображення великих національних подій та історичних постатей викликають ідеї та почування, які допоможуть зберегти національне сумління. Ми усвідомлюємо, що дух народу спирається завжди на двох стовпах, одним з яких є політика, а другим – культура.

До вашої уваги вибрано з книги:

Уроженка села Білявінці на нинішній Тернопільщині Соломія Крушельницька (23.09.1873–16.11.1952) здобула одне з найпочесніших місць в ореолі слави найвидатніших світових співаків. 1928 року Соломія Крушельницька дала сольний концерт у Чикаго й Дітройті, до програми якого входили Брамс, Штраус, Рахманінов, а з українських композиторів – Микола Лисенко, Остап Нижанківський. Вона так вразила американську публіку, що й через більш ніж півстоліття, 9 грудня 1985 року, «Нью

Йорк Таймс» наголошувала: «У цьому сторіччі головні репрезентанти слов'янських співачок, які мають зовсім окреме місце в історії музики, в першу в репертуарі італійських опер, – це чехословацька Емма Дестін, перша Мінні в опері «Дівчина із золотого Заходу» і неперевершена Аїда «Метрополітен Опері» за часів Карузо українка Соломія Крушельницька, перша італійська Сальоме і та, що врятувала оперу «Мадам Батерфляй» в її другій обробці, а на підставі тверджень Тосканіні – єдина оперна співачка сопрано, що встояла перед його залицяннями.

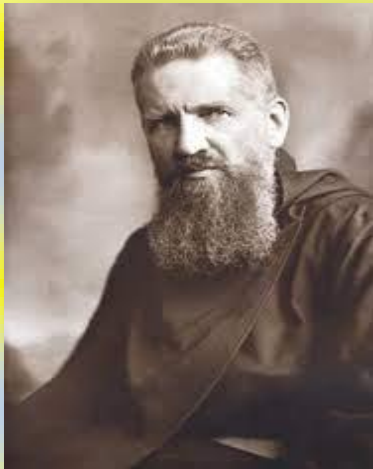
Одним із найвидатніших українських полководців був князь Костянтин Острозький (1460–1533), котрий у 37 років стає великим гетьманом – на той час це друга особа в державній ієрархії Великого князівства Литовського. У постійних битвах проти зовнішніх ворогів Костянтин Острозький тоді по праву завоював славу найвизначнішого полководця східної Європи... Так, українці показували свій військовий талант на службі чужинців, але інтелект

наших тодішніх полководців уже нагромаджував критичну масу для відтворення власної тактики й стратегії, що виросла на традиціях князівської доби.

Видатним мандрівником українського походження, яким ми також по праву пишаємося, був Микола Миклухо-Маклай (29.07.1846–26.04.1988). Після виключення з Санкт-Петербурзького університету за участь у студентських маніфестаціях продовжив навчання в Німеччині, де до свого родового прізвища Миклухо додав «Маклай» (первісно – «махлай» – прізвисько, яке мав його прадід Степан, хорунжий козацького полку). Уже під час навчання

в Німеччині Микола Миклухо-Маклай здійснив перші наукові експедиції на Канарські острови, в Мороко, вздовж узбережжя Червоного моря. Але найбільше прислужився науці Микола Миклухо-Маклай своїми експедиціями до Нової Гвінеї, до Меланезії, до Мікронезії, на Філіпінські острови, в Індонезію, завдяки чому світ дізнався про побут і культуру народів цього регіону.

Аби українство в ХХ столітті змогло виконати покладену на нього місію, треба було перевиховати націю, навчити її думати конструктивно. Тож Боже Провидіння висунуло в духовні провідники їй Андрея Шептицького (29.07.1865–01.11.1944). І він, глава греко-католиків, поставив собі за мету вивести усе українство зі стану провінційного животіння на широкі, всесвітнього значення шляхи, вказати рацію існування його як окремої нації, на яку покладено нести західну традицію на сході Європи.

Загальнонаціональні заслуги Андрея Шептицького перед нашим народом визнавала і Українська Центральна Рада, яка, стоячи зустрічала його після звільнення з царської неволі в 1917 році вигуками «Хай живе Князь Української Церкви!» й бурхливими оплесками протягом хвилин.

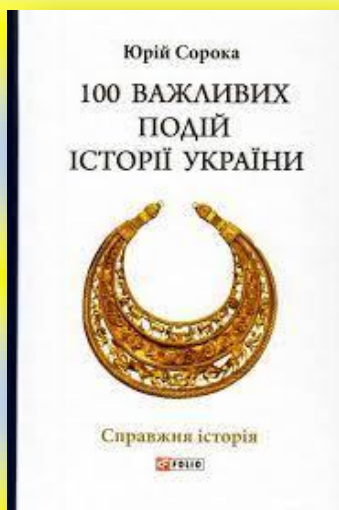

Окремо необхідно згадати й тих українок, котрі вийшовши заміж за європейських монархів, впливали на розвиток державного життя в тих країнах. Скажімо, донька Ярослава мудрого Анна (1024–1075), ставши дружиною французького короля Генріха I, доклала чимало зусиль для зміцнення державного ладу цієї країни, після чого передала владу своєму синові Філіпу I.

Ще одна українка уславилася своєю державницькою мудрістю на сході. Мова йде про дружину турецького султана Сулеймана Пишного Роксолану (поч. 1500 – 1561), котра знала п'ять європейських мов і яку за рівнем інтелекту дослідники ставили на голову вище її чоловіка. З її ім'ям в історії Османської імперії започатковується таке явище, як «жіноче султанування», що призвело до позиції матерів і дружин султанів у розв'язанні деяких державних спорів.

Книга Юрія Сороки «100 важливих подій історії України»

Юрій Сорока. 100 важливих подій історії України / Юрій Сорока. – 2-ге вид., доп. та переробл. – Харків : Фоліо, 2019. – 205 с.

У книзі автор зосередився на позитивних подіях української історії. Відчайдушні герої, незламні воїни, талановиті творці, видатні політичні діячі, геніальні філософи та науковці – ось хто творив історію нашої країни. І, звичайно, треба, щоб про них та їхні досягнення дізнались якомога більше наших громадян.

До вашої уваги вибрано з книги:

Із сивої глибини століть до нас промовляє історія словами великого Нестора Літописця й інших творців нетлінної «Повісті минулих літ»:

«...Сидів Кий на горі, де нині узвіз Боричів, а Щек сидів на горі, що тепер зветься

Щековиця, а Хорив на третій горі, що прозвалась на ньому Хоривіцею. І побудували городок во ім'я старшого брата і назвали його Києвом... «Повість минулих літ» являє собою головне, а у багатьох випадках – єдине джерело з історії східних слов'ян Київської Русі перших століть нашої ери.

Точної дати заснування Львова історична наука до нас не донесла. Епоха пізнього Середньовіччя приховує багато таємниць про події тієї пори на просторах Європи. Тож перша літописна згадка про Львів датується 1256 роком. Звів місто князь Данило Галицький і назвав його на честь свого сина Лева. В умовах безперервних війн із сусідами велику роль відіграло й стратегічне розташування Львова у центрі Галицько-Волинського князівства. Тож легко зрозуміти князя Лева Даниловича, який у 1272 році переніс столицю князівства з Галича до Львова.

Заснована у Києві академія стала однією з перших у східній Європі школою і видатним осередком культури й просвітництва. Все розпочалося з приміщення, що його передала у дар Київському братству у жовтні 1615 року представниця волинської православної шляхти Галшка Гулевич. Що ж до професорського складу, заклад отримав його завдяки об'єднанню двох існуючих на той час шкіл. Першою з них була бурса при Київському братстві, другою – школа при Києво-Печерській лаврі. Відомо, що школу при лаврі створив київський митрополит Петро Могила. І саме він став творцем нового закладу. З часом, вже після смерті митрополита, колегіум почали іменувати на честь творця – Києво-Могилянський. У 1701 році Києво-Могилянський колегіум отримав статус вищого учбового закладу. Протягом XVII–XVIII століть з її стін вийшли: Іван Мазепа, Пилип Орлик, Павло Полуботок, Іван Скоропадський, Григорій Сковорода.

Іван Котляревський (1769–1838) справедливо вважається одним з найкращих письменників, поетів і драматургів усіх часів. Саме йому належить слава зачинателя нової української літератури. А серед творів майстра найбільш вагоме місце посіла, без сумніву, славнозвісна «Енеїда». Поема задумувалась автором як

сатиричний твір. Відомо, що над «Енеїдою» І. Котляревський працював близько 30 років. На відміну від твору авторства Вергілія, який складався з дванадцяти частин, поема Котляревського містила усього шість. Три перші частини вийшли друком у 1798 році, четверта побачила світ у 1809 році, а п'ята – у 1822. Повністю твір завершено у період між 1825 і 1826 роками, а видано у 1842 році. Це була перша друкована українська книга, написана живою народною мовою. Саме вона стверджувала початок розвитку сучасної української літератури.

На долю Івана Сікорського випало яскраве і сповнене драматизму життя. Йому довелося неодноразово змінювати місце проживання. Він став авіаконструктором, уперше піднявся у небо і встановив перші світові рекорди у Києві. Продовжив роботу у Санкт-Петербурзі. А у лютому 1918-го після Жовтневого перевороту був змушений емігрувати у США. На першому літаку власної конструкції під назвою С-5 Сікорський склав іспит на звання пілота, а вже на наступному – С-6, зміг встановити світовий рекорд швидкості, який на той час склав 111 км/год. Вже у 1923 році за океаном

він заснував власну авіаційно-будівельну компанію «Sikorsky Aircraft». Її гелікоптери широко використовуються у всіх сферах діяльності...

Запрошуємо вас у Наукову бібліотеку!